

CERETANIA

PERIODIC QUINZENAL
Defensor dels interessos
:: de CERDANYA ::

Preu de Subscripció. 8 pessetes l'any Trimestre, 2 pessetes Número solt: 40 cèntims

DE LA QUINZENA

NOTICIARI

De fa temps Puigcerdà ambiciona la possessió — possessió nominal, si voleu, en l'aspecte propietat, però, efectiva en el què ens interessa, en l'aspecte cultural — d'una biblioteca pública amb cara i ulls, que pògués ésser un recer i un lloc d'esbarjo pels vilatans aimants de les lletres — que també n'existeix encara que alguna vegada podria dubtar-se'n — i un esquer pels refractaris d'avui.

Quan la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'estalvis decidí obrir una sucursal a la nostra vila, fórem molts els que vegérem en això una possible satisfacció de les nostres pretensions, tenint en compte l'història de l'Entitat esmentada; i començarem les gestions que amb intermitències més o menys pronunciades han durat fins ara. L'Ajuntament oferí, amb molt d'encert al nostre entendre, el solar que ocupa l'antic escorxador, lloc estratègic i únic completament resguardat dels vents freds del nord, esplèndidament orientat i que seria un mirador incomparable, dominant tota la Cerdanya, el mateix l'espanyola que la francesa, a excepció de la part nord que tots sabem que és la menys interessant. Figureu-vos per un moment el que seria a l'hivern (i a la Cerdanya ho és nou mesos de l'any) una biblioteca pública muntada amb cert confort, en el lloc esmentat: els desvagats i altres persones que durant el dia disposen de cert temps, s'hi deixarien caure per a prendre el sol,

per a veure l'arribada dels trens, etc., i aquests, un dia o altre, agafarien un llibre, essent d'aquesta manera fàcils candidats a assidus llegidors. I als ja convençuts els seria ben plaent de sovintejar llurs visites, en les seves hores de lleure, a aquell lloc tan addient.

Existeix un gros inconvenient per a lograr l'establiment de la biblioteca en aquest solar, i és el partit prè que té la C. de P. de posar aquestes en el mateix edifici on hi té les seves oficines. Partint d'aquesta base la C. de P. sembla que havia acordat ja en principi rebutjar l'oferiment del nostre Ajuntament i habilitar al dit fi el primer pis de l'immoble que posseeix al carrer de la Llibertat; això alarmà el poble i l'Alcaldia, el Foment del Turisme i el Centre Republicà, sabem que intervingueren novament prop d'aquella benemèrita Entitat per veure de lograr que fes marxa enrera en el seu acord i ... així estem.

Els vilatans estem plenament convençuts que si s'instal·la la biblioteca en el pis esmentat, serà un fracàs deplorables, del qual, però, nosaltres no podem pas fer nos en solidaris; un magatzem de llibres i res més, amb entrada per un carreró intransitat i ben poc acollidor. Confiam, però, que surarà el nostre criteri que pensem que és el bò, i que la C. de P. rectificarà per una vegada i a benefici nostre, el que té establert d'una forma general.

B. J.

HOMENATGE INFANTIL A LA VERGE DE LA SAGRISTIA.—Amb el noble desig. de que la iniciativa sorgida fa un any, de fervents catòlics vilatans i forasters, el retrer a la Verge de la Sagristia, Patrona de Cerdanya, un Homenatge Infantil, que dugui als seus peus un formós estol d'infants, esdevingui, amb la cooperació de tots un acte tradicional a Cerdanya, les Filles de Maria fent-se ressò de l'entusiasme despertat arreu pel dit acte, han acordat aquest any novament celebrar-lo amb tota solemnitat i preguen a tots els infants de la Cerdanya vulguin cooperar-hi, aportant llurs ramells de flors als peus de la nostra aimada Patrona.

L'hora de l'homenatge serà a les 4 de la tarda del dia 8 del corrent.

Els infants entraran per la porta roja de l'església de Santa Maria; allí es donaran ramells de flors als infants que no en tinguin.

Provi el riquíssim postre

FLOR DE NEU

CAPSA, 2'50

Ametlla, Avellana, Xocolata elaborat en la Confiteria

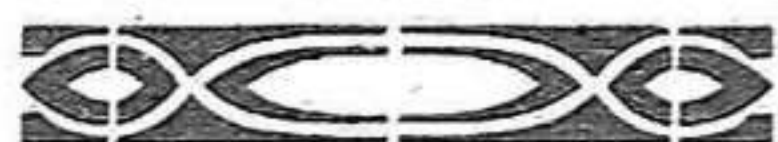
ALBERT BONET

Venda exclusiva dels bombons

ESTEVE RIERA

Major, 36 - Tel. 47-R. - Puigcerdà

L'OLIMPIQUE CIRCUS.—Durant uns dies hem tingut a la vila aquest conegut circ que va fent *tournées* per la nostra terra. Si en les altres ocasions que l'havíem vist ens oferia espectacles lous i variats, hem de dir que el seu director senyor Hervàs persisteix encara en la seva tàctica de servir bé al públic. Una companyia nombrosa fa les delícies del

públic que no es cansa de picar de mans. Així és que durant els dies que ha estat a Puigcerdà, les grades s'han vist plenes gairebé a cada sessió.

Els espectacles que dona l'Olimpique Circus satisfan plenament al públic i ens cal felicitar-ne al seu director.

Ara s'ha traslladat a Seu d'Urgell.

Es ven la casa n.º 40

del carrer d'Espanya d'aquesta Vila Completament nova, composta de sis pisos. Renta 6.000 pessetes al any

Raó: BANCO CERETANO

DEFUNCIO.—Ha mort en aquesta vila la senyora Na Antònia Massana de Turiera. Plena de joventut encara ha deixat en la major desolació al seu espòs, el nostre amic Josep Turiera i als seus fillets.

L'acte de l'enterrament fou una manifestació de dol com poques se'n presencien; i no és d'extranyar, car la família és estimada i volguda per tothom.

En donar la trista nova repetim el nostre més sincer condol al bon amic Josep Turiera, així com també als pares i germà de la finada.

FUNCIONS TEATRALS.—No podem pas queixar-nos de la variació d'espectacles que anem tenint aquest estiu. Curses de braus, cine, balls, circ... De tant en tant també calque companyia de teatre. Darrerament hem tingut en el Ceretà l'excel·lent companyia Borràs-Xirgu que ens ha donat una representació de «Maria Rosa», i el teatre s'omplena de gom a gom.

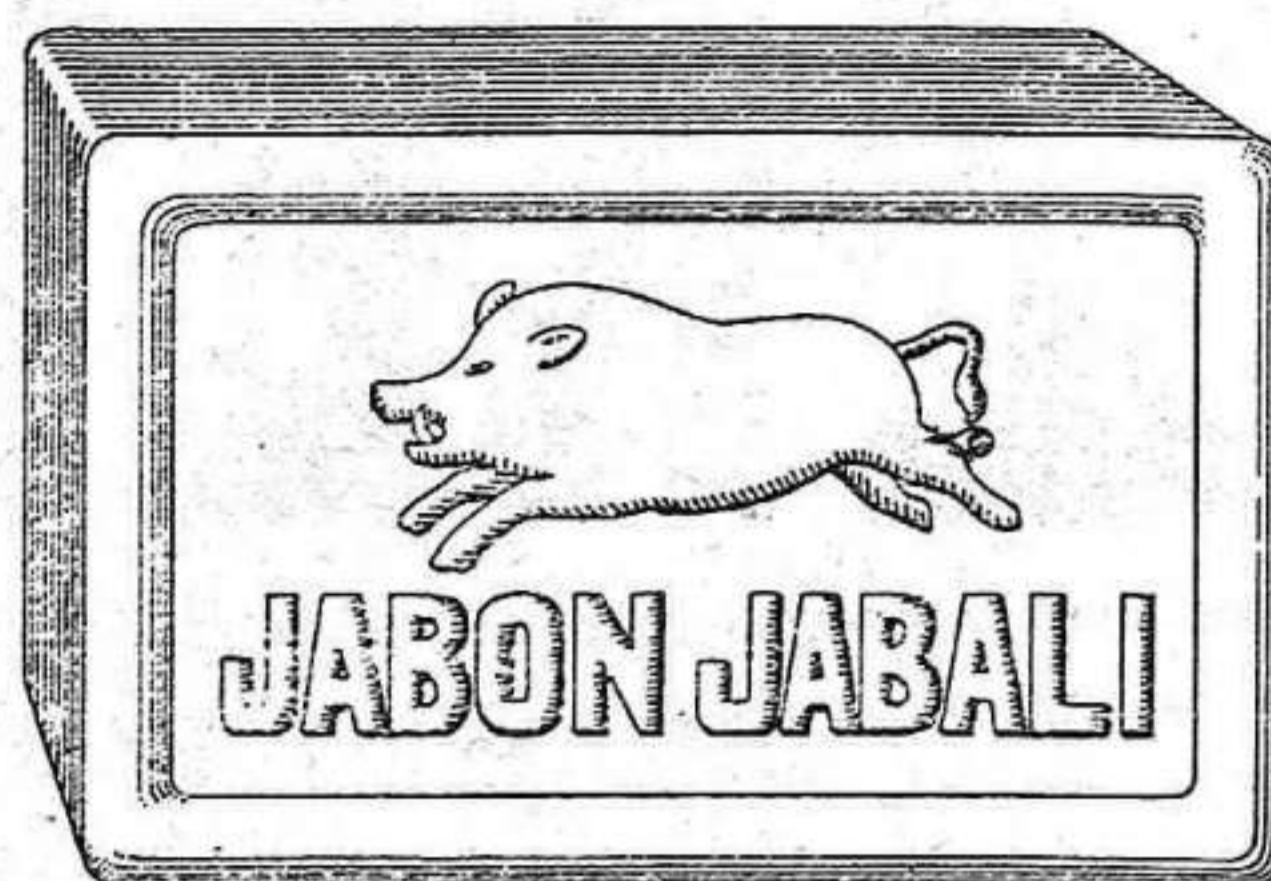
En el Teatre del Círcol hi actuà també la companyia d'Anita Tormo, posant-se en escena l'obra «El Noveno mandamiento», i el públic també hi fou força nombros.

Aquesta variació pel nostre gust hauria de durar tot l'any per a sortir-nos de la rutina del Cine.

EN EL BARRI DEL GOLF. — Durant el passat mes d'Agost s'han celebrat en l'aristocràtica urbanització de Sant Martí un seguit de concursos de golf que han

sabons BARANGÉ

duren més
renten millor

estat interessants a quin més. Coneguts jogadors espanyois i estrangers hi han vingut a prendre part i això ha portat bon xic de moviment a la Vila.

S'hi han celebrat a més altres festes que s'han vist molt concorregudes donant un resultat esplèndid, ço que fa suposar que anys a venir aniran adquirint més importància. El gran ball que s'hi celebrà fou divertit en extrem. També s'hi disparà un bonic castell de focs artificis.

setmana entrant en el Saló d'actes de Casa de la Vila.

Es ven un hort

situat a la Vall d'En Lleres
RAÓ: en aquesta impremta

MISSES.—Totes les que es celebren en l'Església Parroquial el dia 9 del corrent, seran en sufragi de Josep M.ª Deulofeu i Auger (a. c. s.)

NEIXEMENT.—L'esposa del nostre volgut amic, l'industrial Isidre Palomera, ha donat a llum un xamós nen el qual ha estat batejat amb el nom de Jordi.

La nostra sincera enhorabona.

HOTELLERIE CERDANE

el máxim confort
dins d'un ambient

cerdà

Vídua SALVAT
Bourg-Madame

DEL CONCURS DE CARTELLS DE TURISME.—Havent lograt el nostre Foment del Turisme portar a la nostra Vila els cartells de la Cerdanya que prengueren part en el concurs organitzat per la Federació de Turisme de Catalunya i Balears, aquests quedaran exposats

FILATEL·LISTES

Un dels millors col·leccionadors de Barcelona acceptarà segells d'Andorra de totes menes, a canvi d'altres de qualsevol país del món.

Adreçar-se a Ignasi Maseras, Corts Catalanes, 577

MITING SOCIALISTA. — El passat dimarts, organitzat per la delegació a Puigcerdà de la Unió Socialista de Catalunya, es celebrà un míting en l'ex-església de Sant Domènec. Entre altres oradors hi prengueren part la senyora Graupera i el senyor Serra i Moret.

L'assistència hi fou nombrosa i els aplaudiments no escassejaren pas.

CALATS A MAQUINA PROPIS PER A MODISTERIA

Carrer Llibertat, 45 - Puigcerdá

CIES. D'ASSURANCES GENERALES

FUNDADA L'ANY 1819
RAMBLA DELS ESTUDIS, 12 - BARCELONA

VIDA. — ACCIDENTS. — INCENDIS. — CRISTALLS. — RESPONSABILITAT CIVIL

Demaneu detalls a l'Agent a Puigcerdá: JOSEP M.ª VILA — CARRER D'ESpanya, 2

L'encís d'aquella nit

Aquesta mateixa nit vostè pot cridar l'atenció per la seva bellesa i deixar a totes les seves amigues amb la boca oberta. Fàci la prova i si no resulta tal com li diem no li costarà res. Compri un flascó d'Esmalt Nacrat de Roses CARPE del color que vagi millor a la seva pell i apliqui-se'n una mica a la cara, escot, braços i mans i si les seves amistats no la feliciten i vostè no es trova més guapa que mai, torni-li i li retornaran el seu import. Només val 7.50 ptes. i dura molts mesos.

TRACTAMENT DE BELLESA N.º 1

CARPE

Colcrem Líquid, Crema Volàtil,
Crema Nutritiva, Tònic Facial

Agent exclusiu dels

Preparats de Belleza

“CARPE”

a PUIGCERDÀ

DON AUREO COMAMALA
Llibertat, 14 - PUIGCERDÀ

Aquesta important casa especialitzada en Perfumeria fina, atendra amb gust les consultes que se li facin i obsequiarà als seus clients amb un exemplar de l'interessant llibret «10 anys menys i molts admiradors més».

Subscribiu-vos a “CERETANIA”

Centre Tècnic Administratiu

baix la direcció de personal titular

Peritacions y plans de finques
Tramitació d'expedients, etc.

DIRECCIÓ:

F. DE LA HIJA

PUIGCERDA

Telèfon, 77

PUIGCERDÀ I LES SEVES POSSIBILITATS

Puigcerdà, situat en el lloc més visible de la plana de Cerdanya, ofereix al visitant un conjunt de perspectives que li donen un atractiu ben propi. La situació topogràfica hom deu considerar-la com a immillorable i el seu emplaçament converteix la vila en centre d'activitats de tots els cerdans. Així no ens ha d'estranyar que amb el nombre relativament poc important de veïns amb que compta Puigcerdà prengui caires de petita ciutat amb un to d'urbanisme civil insospitat.

Complementa aquest especial aspecte de la capital de la Cerdanya —que ho és tan de la catalana com de la francesa— la successiva i quotidiana visita de nuclis de forasters que, principalment en l'època estival, donen un contingent diari d'alguns centenars, la qual cosa augmenta la seva importància com a població.

Aquest contingent de visitants, tan respectable, ha de influenciar—com ja influencia—en el desvetllament mercantil, i de manera directa en el comerç d'activitat netament urbana. Puigcerdà compta avui ja amb un seguit d'establiments i de botigues posades amb veritable bon gust i d'acord amb les exigències que el comprador modern reclama. Els nous establiments i els que han estat renovats, mostren aquell esperit modern dels cerdans que hom els ha de reconèixer. Els cerdans i dintre d'ells els puigcerdanesos, saben situar-se i tenen una noció clara del camí que cal emprendre.

L'agricultura, però, i la ramaderia en especial, ha d'ésser objecte de les preferències de Cerdanya i Puigcerdà deu recollir-les per a donar més amplitut a la seva característica i natural condició de capitalitat per expansionar-se de manera que vagi ràpidament en progressió la vida mercantil local.

El mercat diumenger, cada vegada més concorregut, ha d'ésser l'eix que mogui el conjunt de la màquina. Aquest mercat s'hauria d'especialitzar de manera que fós motiu d'atracció, no solament per quan ara constitueix la base de transaccions, sinó que les transaccions derivessin i donguessin lloc a noves energies. Així com el poble diu que «gent crida gent», aplicant aquests mots a les possibilitats de desenvolupament de Puigcerdà hom ha de reconèixer que de l'assenyada ampliació d'aquest mercat setmanal es pot esdevenir una creixença en les operacions de tràfec i en el moviment de productes que nodriria la riquesa de la vila donant-li major relleu. Les indústries, principalment les de transformació de primeres matèries agrícoles, haurien de merèixer un estudi adequat puix podrien adquirir una positiva valor que vindria a assegurar el prestigi econòmic del qual ja tan merescudament gaudeix Cerdanya actualment. Cerdanya, comarca rica, ha de tenir un major esperit de iniciativa i Puigcerdà, decididament, posar-s'hi al davant. Ultra, aquesta vila té una altra fesomia, nova font de riqueses, en esdevenir una estació climatològica d'altura que en res ha de perjudicar el seu mercat econòmic en l'ample abast del concepte. Per aixó a l'higienització i bella conservació de la vila tan encertadament iniciada, deu seguir-hi una permanent labor que pot arribar a ésser una obra remarcable.

Les possibilitats de tota mena que distingeixen Puigcerdà deuen convertir-se en cosa viva i això no exigeix cap mena de sacrifici, és qüestió només de una mica de bona voluntat.

ALEXANDRE BULART i RIALP.

Centenari de la Renaixença Catalana

ODA A LA PATRIA

per Bonaventura Carles Aribau

Adeu-siau, turons, per sempre adeu-siau,
o serres desiguals, que allí en la Patria mía
dels nuvols i del cel de lluny vos distingí
per lo repós etern, per lo color més blau.
Adeu, tu, vell Montseny, que des ton alt palau,
com guarda vigilant, cobert de boira i neu,
guaites per un forat la tomba del jueu,
i al mig del mar immens la mallorquina nau.

Jo ton superbe front coneixia llavors,
com coneixer pogués lo front de mos parents;
coneixia també lo so de tos torrents,
com la veu de la mare, o de mon fill los plors.
Mes arrencat després per fats perseguidors,
ja no conec ni sent com en millors vegades;
així d'arbre migrat a terres apartades,
son gust perden los fruits i son perfum les flors.

Que val que m'haja tret una enganyosa sort
a veure de més prop les terres de castella,
si'l cant dels trobadors no sent la mia orella,
ni desperta en mon pit un generós record?
En va a mon dolç pais en ales jo'm transport,
i veig del Llobregat la platja serpentina;
que fora de cantar en llengua llemosina,
no'm queda més plaer, ni tinc altre conhort.

Plaume encara parlar la llengua d'aquells savis
que ompliren l'univers de llurs costums i lleis,
la llengua d'aquells forts que acataren los reis,
defengueren llurs drets, venjaren llurs agravis.
Muir, muir l'ingrat que, en sonar en sos llavis
per estranya regió l'accent natiu, no plora,
que en pensar en sos llars no's consum ni s'enyora,
ni cull del mur sagrat les lires dels seus avis.

En llemosí soná lo meu primer vagit
quan del mugró matern la dolça llet bevia;
en llemosí al senyor pregava cada día
i cantic llemosins somiava cada nit.
Si quan me trobo sol, parl'amb mon esperit,
en llemosí li parl', que llengua altra no sent,
i ma boca llavors no sap mentir ni ment,
puix surten més raons del centre de mon pit.

Ix, doncs, per expressar l'afecte més sagrat
que puga d'home en cor gravar la ma del cel,
o llengua a mos sentits més dolça que la mel,
que'm tornés les virtuts de ma innocent edat.
Ix i crida pel mon, que mai mon cor ingrat
cessarà de cantar de mon patró la gloria;
e passia per ta veu son nom i sa memoria
als propis, als estranys, a la posteritat.

L' "Oda a la Pàtria" d'Aribau

En la commemoració del Centenari de la Renaixença Catalana, seria impardonable que passés desapercibuda l'«Oda a la Pàtria» de Carles Aribau, primer vagit de la nostra llengua renascuda i símbol esperançador de la nova Catalunya en plasmació. Fou publicada aquesta poesia el 24 d'Agost de 1833, en «El Vapor» periòdic bilingüe que llavors s'editava a Barcelona. Per aquest motiu, siens permès honorar-la com cal des de aquestes pàgines.

Apart la seva innegable valor literària, l'«Oda a la Pàtria» d'Aribau, creiem que cal gloriar-la principalment sota l'aspecte nacionalista, com el primer crit d'un nacionalisme redi-viu que empra la forma poètica per a manifestar-se.

El poble català havia caigut tant en la seva devallada, que fins començava a perdre el seu mitjà d'expressió; la llengua catalana empobrida per un hibridisme impropï de dues llengües nobles. Les classes cultivades de la societat la menspreaven, arreconant-la en la intimitat de la llar, com si fós de casta inferior; com si fos una llengua-pària. Fou necessari que un home superior—socialment parlant—llencés públicament el seu crit d'orgull i esperança:

» Plau me encara parlar la llengua d'aquells savis
» que ompliren l'univers de llurs costums i lleis...

per a què per temps després, els poetes i savis de la nostra terra deixessin d'emprar una llengua manllevada i usessin la seva, la nostra, que bona o dolenta, per a ells i per a nosaltres,

per un sempre més havia d'ésser l'única.

Crit de deslliurament, aquest de l'«Oda a la Pàtria» d'Aribau, que el poble rebé aparentment amb certa indiferència, perquè ell, mai, havia deixat d'usar la llengua vernacle amb la clarevidència de la sapiència popular. Potser, només, sentí l'íntima satisfacció racial de saber que allò que parlava era una llengua tan honorable i tan gloriosa com apuella altra que volien obligar-lo a aprendre.

I després vinguéren els polítics que saberen donar concreció a les esperances poètiques, que com sempre, son la projecció d'intims sentiments de les col·lectivitats oprimides. I donaren realitat als somnis d'aquells poetes, d'aquells il·lusos, senyalant

el poble català el camí de la seva llibertat.

Libertat que avui s'està infantant en el balbuçig de l'Autonomia.

I si alguna vegada, en la lluita per a les nostres llibertats o en el tràngul del combat polític, sofríssim desencants o sortíssim decebuts per l'amargor de les nostres mateixes debi-

litats, recordem-nos sempre, de què:

» en llemosí sonà lo meu primer vagit
» quan del mugró matern la dolça llet bevia...

Que és un argument incontrovertible i suficient per a donar-nos la fortitut necessària per a tornar a la lluita esperançats en el destí de la pàtria i en la bonesa de la causa.

MANUEL VESA

Fruits d'or

Els millors fruits del país i exòtics

TELÈFON, 122

Plaça Cabrinetty, 3 - Servei a domicili

Anotacions al marge de la primera "corrida de toros"

Ja s'ha celebrat la primera cursa de braus a la nostra vila; un aconfeixement que es presta a comentaris diversos. De la cursa propiament dita el que això escriu poca cosa pot dir-ne, puix que no en vegé quasi res, i encara que hi hagués assistit del començ a l'acabament seria si fa no fa igual, ja que no enten res en lo que se'n diu «el arte del toreo»; i no ho diem per presumir, és ben bé la pura veritat. Parlarem d'altres aspectes, si voleu accidentals, però potser tan distrets com el dir que el «Tato» tenia canguelis, o comentar un pase de l'«Algabeño».

Que els organitzadors i patrocinadors han lograt aquesta vegada l'objectiu que es proposaven (el portar gent forastera a Puigcerdà) és cosa que no es pot pas discutir. És difícil calcular el nombre de turistes que ens visitaren diumenge, aprofitant les rebaixes de preus dels trens, i les facilitats de frontera; possiblement uns 5.000, això deixant de banda, naturalment, els estiuejants amb residència a la vila. No tots anaren a «toros» però tots, qui més qui menys, degué pagar la seva contribució als comer-

ços, bars i restaurants, que en definitiva és el què es tractava de demostrar.

I a facilitat obtinguda de la Direcció General de Duanes espanyola—un bon xic sorprenent—de deixar entrar fins a Puigcerdà els automòbils francesos sense documentació duanera, i sense haver de pagar ni cinc cèntims per cap concepte, els dies que s'hi celebrin festes, donà lloc a què creuessin la frontera en aquestes condicions 412 cotxes, entre autos de turisme, autocars i camions habilitats pel transport de viatgers, independentment dels què anaven documentats de duanes, que també en vingué un nombre respectable. Aquests 412 cotxes retornaren a França abans de la mitja nit com hi venien obligats i s'havia advertit als seus ocupants, essent aquesta una dada que fa goig de constatar per quan evidencia que hi ha més civisme del què generalment hom creu; si volem ésser absolutament exactes direm que compliren amb el seu deure 411 autos; contra l'auto faltant ambdues duanes planejaven durant el matí del dilluns les repressàlies que prendrien i penali-

tats a imposar... mes els empleats d'una i altra restaren desarmats quan se'ls presentà a primera hora de la tarda, l'auto contraventor ocupat per una tendra parelleta que, tot móixos i compungits, confessàren que se'ls havia ocorregut anar a un hotel a descansar un ratet i s'havien descuidat, és a dir, s'havien adormit...

La desfilada de la cavalcada precursora de la cursa, pels carrers de la vila, amb música, cotxes més o menys suats, toreros i admiradors, hauria resultat un bon xic anacrònica si no s'hagués comptat amb les manoles (tres estiuejantes i altres tantes vilatanes) que amb la seva formosor i vestimenta apropiada donaven la nota alegre.

Cridaren fortament l'atenció quatre «cañis» més o menys autèntics—però aixó si, dels bons, puix que sempre formen—que passejaren la seva gràcia, el seu salero, i els seus barrets cordobesos de cartó autèntic, pels nostres carrers.

Possiblement contractats pel Foment del Turisme, amb el fi d'evidenciar que Puigcerdà per ésser una gran capital només li manca tenir 500.000 habitants més, i qui sap si també atrets per l'intensa propaganda portada a cap per la Comissió organitzadora, es desplaçaren a la nostra vila uns quants—exactament no podem precisar el nombre per tractar-se de persones excessivament discretes—uns quants senyors carteristes que compliren la seva missió ben dignament, actuant, com era la seva obligació, prop d'elements estrangers; entre altres gestes de menys importància, «birlaren» tres carteres amb 4.200 francs, 2.700 i 1.600 francs, respectivament.

La «cuadrilla», formada pels elements més destacats dels supervivents locals de l'art de la tralla, vestits de circumstàncies, feia d'allò més tropa; en la sort de l'arrastre (es diu així? potser aixó ja no és una sort, sinó el contrari), doncs, en la sort de l'arrastre, sobretot, es diu que presumien de bo de bo; ara que, com més de lluny se'ls veia millor, puix d'aprop, i més si se'ls oïa enraonar, desentonaven un poc de la festa en què estaven actuant tan digna i seriósament.

Anem a dir que aquesta petita falla havia ja estat prevista per cert «flamenco» clarivident que en la tertúlia accidentalment taurina del Bar Pireneu proposà molt seriosament a alguns futurs «cuadrilleros» que s'entrefinguessin a parlar l'andalús, i que si això se'ls fes massa difícil, al menys usessin a tot drap el castellà més o menys rovellat que poguessin posseir, procurant intercalar-hi alguns modismes castiços.

Els catalanistes locals, que com a tals senten la obligació de repudiar les curses de braus per tractar-se d'una festa importada, selvatge, antihumana, etc., etc., es trobaven perplexes, però a la fi obtaren molts d'ells per ajudar, més o menys encobertament, els organitzadors de la «fiesta nacional», recordant-se segurament de l'obligació que té tot Puigcerdanès de defensar com sia—fins transigint amb les conviccions—els calaixos dels botiguers, cafès i fondes de la vila. I tothom complí: ara no més faltaria que els amos de les botigues, hotels i cafès fessin igual.

Aventatges del dinar d'hora; la munió de francesos que vinguéren per veure la «corrida» foren els primers d'arribar a la plaça, i es col·locàren com millor els semblà; després, a mida que anaven arribant els de bona fe que havien adquirit localitat numerada s'armà batibulls a desdir, però malgrat tot foren molts els «primerencs» que no's moguéren del lloc que havien assaltat, no volguent entendre, alguns, ni el francès de Puigcerdà; a l'exigència o petició de l'acomodador o espectador perjudicat, contestàven invariablement amb un «je ne comprend pas» descoratjador.

Que a Puigcerdà hi ha gent viva és cosa que s'havia posat en dubte, però diumenge foren moltes les persones que es poguéren convèncer pràcticament de què realment n'hi ha. Aquesta prova, que ens honora, la donàren d'una manera naturalíssima els acomodadors de la plaça de braus, que han descobert el secret de contemplar una «corrida» sense perdre'n detall, millor situats que ningú, i cobrant un jornal per això, quan tothom paga per tal cosa, i el què més feia, fins ara, era entrar d'estranguis. Clar que el públic tardà protestava de no

trobar ningú que els atengués, però ells, estòics, no en feien cas.

Nosaltres prou teniem ganes de veure i d'admirar d'apropr, un francès flamenc autèntic (francès i flamenc, no us semblen dues coses antitètiques?. No en tinguérem ocasió, i ho lamentem vivament, majorment perquè tota la culpa és nostra per no haver romàs a la plaça més de deu minuts, al finalitzar l'espectacle. Prou ens donàrem compte, pels crits que feien en certs moments, de que n'hi havia una munió, però era ja tard per a situar-nos a fi de copsar la seva psicologia i els seus entusiasmes, cosa ben curiosa, ens sembla.

L'últim brau d'ugué ésser molt ben forejat per quan el President, En Miquel Llanas, concedí les dues orelles

al matador. En ésser preguntat, en Llanas perquè no havia concedit també el «rabo», contestà decidit:

—Jo no soc amic de coses brutes.

La Comissió organitzadora cuidà d'establir anexe a la plaça una infermeria amb tots els ells i utes. Hi havia, a més de tota mena de medicines, tot el material quirúrgic de l'hospital; és a dir, que feia goig de veure, si és que aquestes coses poden fer-ne. Ara que si per desgràcia s'hagués produït un accident a la plaça s'hauria originat un conflicte, puix el què cuidà de preparar tan bé l'enfermeria, a fi d'evitar les impertinències dels curiosos, la feu tancar amb clau, i després, a l'hora de la veritat, o si voleu, de la «corrida», ningú no sabia on era aquesta.

B.

FABRICA DE BEGUES CARBONIQUES
GASEOSES - SIFONS

FRANCESC DAFIS

ELABORACIO ACURADA amb maquinària moderna i productes de primera qualitat

DIPOSITARIA DE LA CERVESA "MORITZ"

FABRICA: Carrer de Florensa — DESPATX: Revolució, 27-Tel. 64

P U I G C E R D A

Un fill il·lustre de Cerdanya que cal treure de l'oblit

Els distingits pintors germans Juli Ramon Borrell i el fill del primer, també artista pintor, Pere Borrell, prengueren l'iniciativa de visitar la capella de Rigolisa amb la finalitat de que el bon amic de Puigcerdà l'advocat i escriptor Alexandre Bulart i Rialp conegués el retaule, obra de l'il·lustre pintor, fill preclar de Cerdanya, i glòria de la pintura catalana el mestre Pere Borrell. Acompanyaren als visitants els senyors Jaume Cade-fau i Xavier Artisó.

De retorn de la visita havem preguntat al senyor Bulart i Rialp l'impressió sobre el famós retaule i el concepte que li mereixia la personalitat pictòrica de Pere Borrell. El se-

nyor Bulart i Rialp amablement ens ha respost.

—Encara que jo no soc un tècnic en pintura no per això deixo de sentir l'art. D'ací que que sigui escriptor. El retaule és una filigrana de bon gust. Revela l'artista genial. El color i la llum son d'una precisió i d'un refinament extraordinaris. En la figura de l'Apòstol Sant Jaume hi ha l'humanisme corpori i ensems hi campeja la flama espiritual, aureola de la religiositat que entranya el convenciment i la percepció absoluta d'una ideologia. El mirar de l'apòstol expressa conjuntament la sorpresa i l'èxtasi. La ma esquerra és un model d'anatomia, la dreta reflectida per la llumino-

sitat de l'aparició de la Verge i l'Infant Jesús, solament pot fer la un pinzell que s'escapa del corrents de l'art; la planta del peu dret que per estar agenollat l'apòstol mostra als ulls de l'espectador és d'un realisme colpidor però de factura clàssica. Hom diria que hi veu la polç dels camins que els solcs deixa impresa després d'una llarga ruta.

Xavier Artísó em feu remarcar la posició de naturalitat infantil del Nen Jesús; el caparró inclinat, com mogut per l'instint de curiositat que domina als infants, la mirada encuriosida davant del foraster, els bracets que s'arapen al coll de la Verge, en cerca de l'apoi maternal. Es un retaule que cal conèixer. Es de doldre que la decoració de la capella, de sostre i parets blanques, enguixades d'un pessim gust, màxim quan l'arquitecte volgué inspirar-se en l'estil gòtic, treguín un percentatge bastant important de visualitat al retaule...

El senyor Bulart i Rialp diu a continuació:

—Jo no sé el què ha passat amb el mestre Pere Borrell. Es un dels grans valors de la pintura nostra del segle XIX. ¿Per què tenir-lo tan injustament

oblidat? S'ha parlat de Martí Alsina, de Benet Mercadé, De Caba... De Caba coefani de Pere Borrell, company seu de professorat a Llotja. Del gran artista de Cerdanya ningú no se n'ha recordat. Cal reparar semblant injustícia.. Pere Coromines ha parlat mantes vegades de revisió de valors. Jo afegeixo que s'han de revisar molts valors i s'han de renovar veritables figures que honoren Catalunya. No havem d' ésser iconoclastes. Havem de tenir, per contra, noció exacta de la justesa i de l'equitat...

El senyor Bulart i Rialp acaba somrient.

—Un dels valors i prestigis de la pintura catalana actual és Josep M.ª Sert. Doncs bé. Josep M.ª Sert sigué un dels deixebles de Pere Borrell. Potser el seu deixeble predilecte. Ara jo pregunto. ¿Per què no ha d'ésser Josep M.ª Sert el que rehabiliti la memòria de Pere Borrell tan injustament pretèrit? El senyor Josep M.ª Sert té la paraula...

Res més no ens diu Alexandre Bulart i Rialp. CERETANIA es camplau en reproduir les paraules de tan significat escriptor i les fa seves per creure-les molt addients i oportunes.

Amb l'homenatjat ocuparen la presidència l'Alcalde, Sr. Cadefau, el president de l'entitat organitzadora, En Jaume Bragulat, els exalcaldes Srs. Pere Pujol, Valentí Górriz i Bra. Vernis, representació dels esttuejants de la vila, i de les entitats Círcol Agrícola Mercantil, Casino Ceretà, Unió d'Industrials i comerciants, Futbol Club Puigcerdà, etc.

Parlàren, el Sr. Cadefau, que oferí l'acte i feu memòria de lo molt que tenim d'agrair al senyor Simon, insinuant que els mèrits contrets per aquest mereixien quelcom més, i que per tant havíem de pensar en què es podria fer en honor seu. A continuació el publicista Bulart i Rialp glossà les belleses de Cerdanya i l'atracció que sent per ella. Després, el Sr. Simon, amb paraula fácil regracià els presents i els recordà l'afecte, l'amor que sent per les nostres coses, que ja de petit li inculcà el seu bon pare, de bona memòria per a tots nosaltres; fou molt aplaudit i felicitat.

A les cinc de la tarda acabà l'acte ressenyat, tan simpàtic com merescut. L'àpat fou ben servit per l'Hotel Terminus.

Homenatge a n'En Santiago Simon

Abans d'ahir, divendres, tingué lloc a la típica Font del Gasolà, la fontada-homenatge a l'estiuejant, bon amic nostre, En Santiago Simon, que amb tantes simpaties compta a la nostra Vila, com ho prova la nombrosa concurrència

que assistí a l'acte esmentat; més de 70 comensals, dels quals una seixantena eren vilatans, en consonància amb el caire popular de l'homenatge, que era organitzat pel Foment de Turisme local, amb el beneplàcit de l'Ajuntament.

“Ideal Fruit”

és el refresc inimitable que, apagant-vos la sed, satisfà plenament el vostre pa'adar

MADELEINE

Confeccions per a Senyora i Infants
Especialitat en la confecció a mida
TEIXITS NOVETAT - ROBES INTERIORS

Per cada troca de llana es regala un bitllet del sorteig d'un magnífic cobre llit de brocat de seda

EDREDONS-COBRE-LLITS: ARREGLO I TRANSFORMACIO

En aquesta casa es donen lliçons de tricopatge a les clientes.

LLIBERTAT, 45

PUIGCERDA

MODES ET TRAVAUX

ABRICS — SUETERS — PULL-OVERS
GRAN ASSORTIT EN LLANES PER A
TREBALLS MANUAUS

La Festa de l'Estany

Aquesta bonica festa, la més bella que celebra la nostra Vila, havia de tenir lloc el dissabte, dia 26; tot estava preparat. Els pirotècnics havien arribat el dia abans i durant tot el matí del dissabte treballaren en l'últimació dels detalls. El propòsit d'ells era de començar a muntar el castell a les dues de la tarda. Però, unes gotes de pluja privaren la seva intenció. A més, la tarda continuava plujosa i no era cas d'exposar-se a que les rodes, bengales, petards i demés artefactes, es mulléssin. S'anava esperant que el cel s'aclarís i... així passà fins a fer-nos creure que ja no hi havia por de pluja. Començà la tasca de muntatge i quan aquesta estava a l'acabament, quant la gran gernació congregada al volt de l'estany esperava ansiosa el primer dispar, començaren a caure gotes que s'anaren multiplicant i ja no fou possible celebrar la festa tal com estava anunciat.

La desil·lusió fou gran. No sabem avenir-nos a la no celebració de la festa,

La nova anava passant de boca en boca i fins ben tard encara els passeigs de l'estany estaven força concorreguts.

Desseguida es decidí celebrar la festa a l'endemà, si el temps ho permetia, amb la temença, però, de que moltes rodes i altres combinacions fracassarien.

El diumenge fou un dia magnífic: el sol fort assecà ràpidament l'humitat de la vetlla i es decidí anunciar el començament dels focs per les 8 i mitja de la nit, hora que podrien participar de la festa la gentada forastera que es trobava a la vila.

I així fou; a l'hora senyalada no era possible donar un pas per enlloc.

I es donà començ a la festa que deixà admirats a tots i que fou una veritable demostració de les fantasies i de les combinacions que poden fer-se en pirotècnia. En aquest punt si que la casa Successors de Mates s'ha acreditat ja que, bé ho podem dir, tot i que el dia abans la pluja mullà totes les peces, re-

sultà un castell esplèndid com no l'havíem vist mai.

I d'això n'hem de felicitar també al Foment de Turisme de la vila que no escatimà res a la festa i que en el seu intent de superació logrà amb escreix els seus propòsits.

Ens cal remarcar que durant la tarda a fi de fer la festa més completa, es celebrà un ball en la plaça de l'embarcador, amenitzat per l'orquestrina Hestmont. Fou un èxit de l'orquestra del qual pot estar-ne ben satisfet el director Isidre Fabra que rebé felicitacions unànims.

El ball, entre l'arbreda, oferia un aspecte magnífic, i amb gust veuríem que es prenguéssin la costum de celebrar n'hi car així hi pren part tothom i donaria animació al Parc Schierbek i a l'Estany.

En fi, una festa esplèndida, completa de la qual n'hem de felicitar als organitzadors i, també, al pirotècnic el qual, tal com havia promès, ens presentà boniques novetats que causaren l'admira-
ció de tots.

FORN DE PA PALAU

creador de l'excel·lent Coca "Cerdanya"

PA INTEGRAL
PANETS DE VIENA
ELABORACIO PERFECTA

Forn de Pa PALAU
Revolució, 9 - Teléf. 62 - PUIGCERDA

HOTEL

Terminus

TOT CONFORT

Davant l'Estació del Transpirenenc
Meravelloses vistes panoràmiques
Cuina excel·lent - Servei acurat
Habitacions Esplèndides

PREUS RAONABLES

RICARD ALTIMIRAS

Telefon, 8 - PUIGCERDA

◆ ◆ L'anunciar a CERETANIA fa prosperar el negoci ◆ ◆

Rocalla EL MILLOR MATERIAL PER A CONSTRUCCIONS

TUBS
PLANXES ACANALADES
DIPOSITIS
DIPOSITIS PER A WATERS
CANALONS
PLAQUES DE 40x40cm
REVOLTONS

TELEFON: 20768
ROCALLA S.A. BARCELONA
RELS ESTUDIS 14 y CANUDA 2

Representant per aquesta Comarca: JOAN PEIX - Revolució, 7 - Teléfon, 11-R PUIGCERDA

RECADER directe de Puigcerdá i sa Comarca a BARCELONA

P. GABAÑACH

dies de sortida de PUIGCERDA: DIMARTS i DIVENDRES a la de la tarda
 dies de sortida de BARCELONA: DIMECRES i DISSABTES a les 6 de la tarda

ENCARRECS:

PUIGCERDA
 LLIBERTAT, 8 — Teléfon 108, i a la
 FUSTERIA DE ANTONIO BRUNET

BARCELONA
 RECH, 73 — Teléfon 17041
 PETXINA, 6 — Teléfon 1622

SERVEI RÁPID - PREUS ECONÓMICS

Festa Benéfica

El dijous passat, organitzat pels es-
 tuejants, tingué lloc en el Teatre del
 Círcol un ball tómbola a benefici de
 l'Hospital.

Es costum de cada any celebrar al-
 gun acte d'aquest caient i gairebé sem-
 pre aquest tenia lloc en el Teatre Cere-
 tà. Enguany s'ha celebrat en el Teatre
 del Círcol i l'èxit obtingut no ha pas des-
 merescut gens del d'anys anteriors.

Una nombrosa i distingida concu-
 rència hi prengué part, i la sala, arran-
 jada amb gust refinat i profusament il-
 luminada, oferia un bon cop d'ull. Infi-
 nitat de cares boniques i alegres, jolives
 i variades vestidures, donaven a la sala
 un sentit de vivor remarcable que dis-
 treïa la vista transportant-la tantost a
 dreta tantost a esquerra, com sí s'ha-

gués volgut, d'un sol cop d'ull, cobrir
 tot aquell estol esclatant de bellesa i de
 color.

Cal fer menció especial del bonic as-
 sortiment de regals que figuraven a la
 tómbola, tots ells de vàlua i bon gust.

L'orquestra de n'Isidre Fabra, encar-
 regada de la part musical, quedà molt
 bé en el seu treball, quedant a l'alçària
 de les millors orquestrines conegudes.

La festa anà seguint el seu curs amb
 animació i alegria creixents, no acabant-
 se fins ja bon xic avançada la matinada.

El nostre gust hauria estat poguer don-
 nar la llista de les famílies que assisti-
 ren a tan simpàtica festa, però, la te-
 temença d'oblids ens fa desistir del nos-
 tre propòsit.

Acabarem aquesta petita ressenya re-

merciant en nom de l'Hospital particu-
 larment, i en nom de tots en general, al
 senyor Santiago Simon, ànima de la
 festa; i a tots els que directe o indirecta-
 ment han contribuït a que la festa fos un
 èxit en tots conceptes com ho ha estat.

**SERVEI METEOROLÒGIC DE LA GENERALITAT
 DE CATALUNYA**

OBSERVATORI DE PUIGCERDA

Temperatures de la setmana
 Dies 21 al 31

Màxima	Mínima	Mitja
—	—	—
34	16	18
35	16	19
32	17	20
35	19	22
36	18	20
35	19	21
34	19	20
32	18	20
34	19	21
33	18	20
31	15	17

El delegat del Servei,
A. Esteva

NOTICIARI

FESTA MAJOR.—Amb motiu de la
 festa de la Mare de Déu de la Sagristia,
 Puigcerdá celebrarà la festa major de
 setembre.

FABRICA
 DE
 PASTES
 per a SOPA

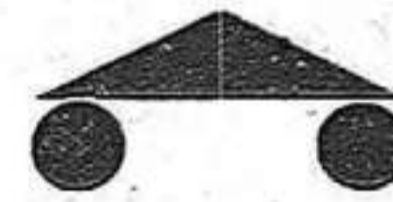
DE
Bertran i Artísó

Puigcerdá

Les matèries de primera qualitat em-
 praes en la fabricació dels nostres
 productes són la garantia absoluta de
 la seva excel·lència

Tasteu les nostres pastes

Els Doctors
ANTONI PAL SOLÉ
 i
FRANCESC PANIELLO GRAU

Ofereixen el seu consulti de
 malalties dels ulls amb llur ci-
 rurgia i graduació de la vista.

Visita el primer diumenge de cada mes
 a l'Hotel Tixaire de Puigcerdá

En aquests temps de fortes calors en que es descomposen amb més facilitat els aliments i el paladar ens demana begudes fresques és quan més utilitat té la

NEVERA ELECTRICA

Constantment i a satisfacció de tota la família, us proporcionarà menjars i postres riquíssims tot conservant-los en estat incorruptible i podreu disposar en tot moment de gel pur

Treball automàtic *Despesa insignificant*
Seguretat absoluta *Refrigeració perfecta*

Demaneu els informes que jutgeu necessaris referent al funcionament d'aquest indispensable aparell a les Oficines de

"Energia Elèctrica de Catalunya, S. A."

PUIGCERDA: Espanya, 7

VIC: Verdaguer, 14 i 15

VISITA.—El divendres passat estigué uns moments entre nosaltres el diputat a Corts per aquesta circumscripció, senyor Ayats.

Desitgem que l'estada li hagi provat.

SUSPENSIO. - Per avui s'havia anunciat una exhibició de boxeig que s'havia de celebrar en la plaça de Braus. Sembla, però, que l'empresari ha desistit del seu propòsit, no sabem per quines raons. El que podia haver fet aquest empresari és assegurar-se abans de repartir prospectes, i no fer el ridícol com ha fet.

ESPECTACLES.—Per avui tarda i nit, tenim anunciades extraordinàries sessions en els teatres Cerdà i del Círcol.

En el primer figuren en programa, entre altres, la selecte producció «Caras falsas.»

En el segon i alternant amb cine, hi figura en la sessió de tarda, l'excel·lent atracció «Blancs i Negres - Havana, New-York» que ha recollit palmes en tots els llocs on ha actuat. Donarà una sola representació i no és cas de dei-

xar-s'ho perdre.

En la sessió de la nit s'hi projectarà la meravellosa producció «Resurrecció» de l'obra de l'immortal Tolstoï.

FESTA DE BARRI.—Ahir a la nit tingué lloc una bonica festa de barri en el carrer de la Llibertat, troç comprès entre l'Escola Pia i l'Hotel Rifa. El carrer estava adornat amb gust i il·luminat profusament.

L'orquestrina Hesmont encarregada de l'amenització de la festa, complí el seu deure a la perfecció, com sempre, i meresqu Shore aplaudiments i elogis de tot l'auditori que era nombrosíssim.

La festa es desenrotllà amb franca animació que durà fins a la matinada.

Felicitem als organitzadors per l'èxit assolit, esperant que aquest els hi donarà ànims per a la organització de festes a venir.

REPARACIO.—La brigada municipal està procedint a la reparació momentània del troç de carretera del Convent i carrer de la Revolució, que estava poc menys que intransitable.

El que fóra convenient és que es procedís a l'arranjament definitiu de tots els

camins i passeigs dels voltants de la Vila, enquitranant-los, evitant així la polsaguera molesta que tant perjudica tots.

RETORN.—Encara que poques, hi han famílies que donant per acabat l'estiu han retornat a llur residència habitual.

Aquest és l'avís de l'acabament de la temporada que ens fa pensar que tornarem aviat a restar sols, sentint en l'ànima la partida de molts bons amics que bé voldríem tenir sempre entre nosaltres

TEMPS.—Després d'haver passat tres o quatre mesos sense pluja, sembla que ara canviarem el disc. Aquesta mateixa setmana que acabem hem tingut calques ruixades més o menys fortes, ço que ha contribuït a rentar les verdors dels prats que es mostren ara brillants com mai.

La temperatura, tot i haver refrescat una mica continua calurosa durant el dia.

El cel es mostra grisat en molts moments del dia.

Lliçons individuals i col·lectives per professor titular

RAÓ: en aquesta Impremta

Llibreria Cerdana

Corresponsal de les primeres Cases Editores Franceses

Envio de llibres per correu a qualsevol població

Adreceu-vos a

J. Cadefau

Gráficas Cerdania - Puigcerdà

Automobilistes:

La preparació d'una bateria nova requereix certs cuidados els quals solament pot oferir-vos la Delegació Oficial de

Auto-electricidad, S. A. Espanya, 42

on es preparen amb procediments AUTOBAT les legítimes i insuperables BATERIAS AUTOBAT als preus de 95 i 140 pessetes les de 6 volts, 90 ampers

Adresseu-vos a J. REGUANT, electricista. - Espanya, 42 PUIGCERDA

Dr. A. BAYÉS i VAYREDA

Ex-intern del sanatori Scheveizerhof de Davos-Platz

Ex-metge agregat del Servei d'assistència Social dels Tuberculosos de Barcelona

MEDICINA INTERNA :: MALALTIES DEL PIT :: RAIGS X

Tractaments per la Sanocrisina, Tuberculina, Neumotorax artificial, etc., etc.

Plaça Catedral, 35 - Tel. 303 VIC (Consulta de 11 a 1 i hores convingudes)

URBANITZACIO DEULOFEU

Espaiosos solars per a edificar, en venda, esplèndida situació, prop de l'Estany, sèquia i parc, amb vistes sobre la Cerdanya Francesa i Espanyola, i altres situats prop del Camp de Golf

Raó: ESTEVE ARRO (Cal Aldran) PUIGCERDA

AVINGUDA SCHIERBECK

Venda de Xalets

Pagament a terminis i al comptat

Construccions a gust del comprador o ja edificades

Raó:

MIQUEL PONS Procurador Puigcerdá

CARBOLUX

SUBSTITUT DE L'ANTRACITA

ense fum

ense suja

ense cendres

EL MES NET

Superioritat en calories sobre els altres combustibles

Infinítament superior a tots els millors aglomerats

De molta duració, poc pes i, per tant, d'economia insuperable

Adresseu comandes a:

Vídua de S. Arró - Telèfon 35 - Puigcerdá

Decorats i Treballs llisos de Guix

Encanyigats ordinaris
Encanyigats Metàl·lics SIMPLEX
els més bons i pràctics

Tots els enguixats són acabats amb guix blanc superior

Per encàrrecs:

Marcel·li FUXET
BOURG-MADAME

Specialitat en Sarrells per a Vanoves

:: Sarrells - Cordons per a Barnussos, Batins i Païames ::

Fàbrica de Passamaneria i Teixits de Punt Novetat

en seda artificial, cotó, llana i fil de metall or i plata

VENTURA I COT Ltda.

LINCOLN, 15 (S. G.)

TELÉFON 72233

BARCELONA

(Vendes exclusivament a l'engrós)

:: Galons - Cintes - Borles - Cordons - Trenes - Agremants - Faixes ::

Malles per a Cortinatges i Transparents

CASA CONSTRUCTORA

J. VIÑAMATA

CONSTRUCCIONES DE HORMIGON, LADRILLO Y REPARACIONES EN GENERAL

PROYECTOS Y PRESUPUESTOS GRATIS

Fontanella, 14-1.º, 2.ª
BARCELONA

Encargos: Pza. de los Héroes, 8
PUIGCERDA

JOAN ANGLADA VILARDEBO

ADVOCAT

Exercici en els partits de Puigcerdá i Vic

Despatx a Vic: Riera, 31

Turistes: A l'estiu i a l'hivern, el GRAN HOTEL

TIXAIRE

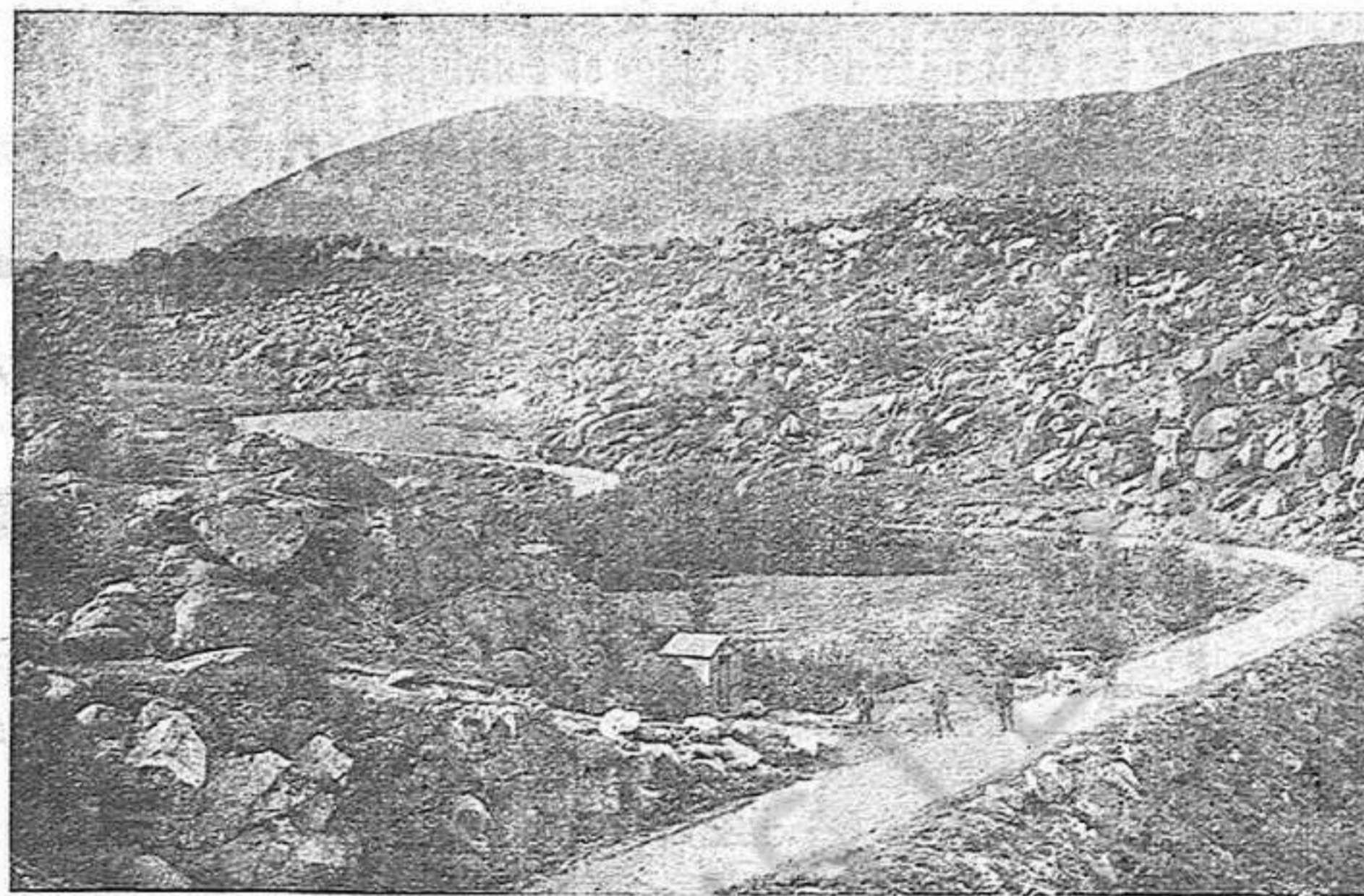
us ofereix el màxim confort dintre d'un ambient luxós i ensems discret

Magatzem de Materials
de Construcció

calc hidràulica
ciments
guix
rajoles, & &

Francesc BARNOLA

Rambla de Josep M.ª Martí
PUIGCERDA

Rajoleria i Tenleria
RICARD TUSET

GRAN ASSORTIT
DE RAJOLS
DE TOTES MENES

Fabricació acurada

Preus mòdics

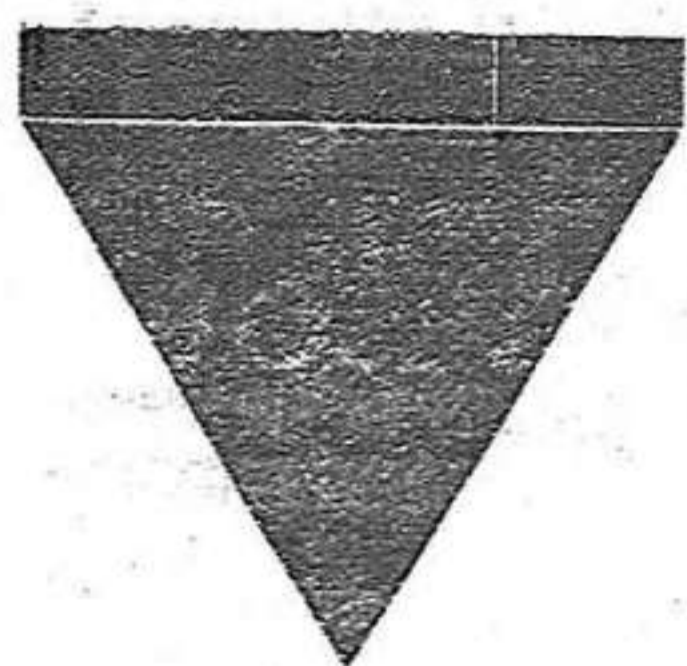
Font d'En Lleres
PUIGCERDA

Feu fer els vostres impresos en català :: Encarregueu-los en aquesta Impremta

Anònima ALSINA-GRAELLS de A. T.

Despaix Central del F. C. Transpirenenc
de RIPOLL a PUIGCERDA

PUIGCERDA:

En aquest D. C. per a major comoditat dels viatgers es faciliten bitllets per a les estacions següents:

Alp, Ribes, Ripoll, Vich,
Torelló, Manlleu, Barcelona